

Social media Like or Dislike

**3^ο ΓΕΛ Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης
Ερευνητική Εργασία 2013-2014
Β' Τετράμηνο
Επόπτης καθηγητής: Θεοδωρίδης Γ.**

**Α1 τμήμα-Ομάδα Γ'
Βασάκος Ευστράτιος
Γκοράρι Θεόδωρος
Δροσιά Γεωργία
Ευθυμιάδου Αθηνά
Ηλία Ευαγγελία**

Περιεχόμενα

1.Πρόλογος	Σελ. 3
2. Εισαγωγή-Ερευνητική Δραστηριότητα	Σελ. 4
3.Έρευνα	
3.1. Τι είναι οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης.....	Σελ. 5
3.2. Η ιστορία του facebook.....	Σελ. 5
3.3. Τα οφέλη του facebook.....	Σελ. 6
3.4. Οι κίνδυνοι του facebook.....	Σελ. 7-9
3.5. Η ασφάλεια στο facebook.....	Σελ. 10-11
3.6. Σύγκριση facebook-twitter.....	Σελ. 12-13
4.Συμπεράσματα	
4.1. Αποτελέσματα ερωτηματολογίου.....	Σελ. 14
4.2. Γενικό συμπέρασμα.....	Σελ. 14
5.Βιβλιογραφία-Δικτυογραφία	Σελ. 15
6.Παραρτήματα	
6.1. Ερωτηματολόγιο.....	Σελ. 16-18
6.2. Γραφήματα.....	Σελ. 19-24

1.Πρόλογος

Ξεκινήσαμε την ερευνητική μας εργασία καταγράφοντας κάποιες ερωτήσεις σχετικά με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έπειτα αποφασίσαμε ποιες από αυτές τις ερωτήσεις θα αναπτύξουμε και θα συμπεριλάβουμε στην εργασία μας. Καταλήξαμε λοιπόν να αναζητήσουμε κάποια στοιχεία για το *Facebook*. Ανατέθηκε σε κάθε μέλος της ομάδας η συγκέντρωση πληροφοριών για κάποιο συγκεκριμένο θέμα το οποίο είχαμε προηγουμένως συζητήσει. Παρακάτω είναι καταγεγραμμένα όλα τα στοιχεία που η ομάδα μας συγκέντρωσε και έχουν σκοπό να ενημερώσουν για το *Facebook* καθώς και να παρουσιάσει τα υπέρ και τα κατά. Επιπλέον φροντίσαμε να κάνουμε ξεκάθαρη την δική μας άποψη πάνω στο θέμα.

Εισαγωγή

Από την αρχή της βιομηχανικής επανάστασης, οι κοινωνικοί σχολιαστές παρουσίασαν ιδέες που σχολιάζουν πάνω στην επίδραση που έχει η τεχνολογία στην ανθρώπινη κοινωνική αλληλεπίδραση μέσω οποιασδήποτε σύγχρονης εφεύρεσης. Οι ιδέες αυτές λαμβάνουν υπόψη το πώς η αλλαγή της τεχνολογίας θα μπορούσε να επηρεάσει το πώς διαπλέκονται οι άνθρωποι. Λόγω της ανάπτυξης του διαδικτύου, οι άνθρωποι μπορούν να σχηματίσουν σχέσεις και με άτομα που βρίσκονται σε μακρινές από αυτούς γεωγραφικές θέσεις. Συνήθη προβλήματα σε υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης έχουν να κάνουν με ζητήματα ασφάλειας, προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ακατάλληλο περιεχόμενο αλλά και παρενόχλησης στον κυβερνοχώρο. Το Internet έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας. Την τελευταία τετραετία έχει δημιουργήσει ένα περιβάλλον αυξημένης κοινωνικής αλληλεπίδρασης, όπου οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να συνεργάζονται, να επικοινωνούν, να χρησιμοποιούν υπηρεσίες ελεύθερα. Η δική μας ομάδα ασχολήθηκε κυρίως με το Facebook. Αναζητήσαμε σε διάφορες πηγές του διαδικτύου πληροφορίες που αφορούσαν την έρευνα μας. Επικεντρωθήκαμε στα οφέλη, τους κινδύνους καθώς και την ασφάλεια του Facebook. Επίσης χρησιμοποιήσαμε κάποια γενικά γραφήματα όσον αφορά την σύγκριση μεταξύ του αντικειμένου μας και κάποιων άλλων μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πέρα από αυτά, προσθέσαμε κάποια στατιστικά στοιχεία τα οποία συγκεντρώσαμε έπειτα από διανομή κάποιων ερωτηματολογίων.

2.Ερευνητική Δραστηριότητα

Έπειτα από την απόφαση του θέματος και την διανομή αρμοδιοτήτων σε κάθε μέλος ξεκινήσαμε την συγκέντρωση πληροφοριών. Αναζητήσαμε πηγές κυρίως μέσω διαδικτύου. Αφού είχαμε στα χέρια μας τα πρώτα στοιχεία, κάναμε κάποιες συναντήσεις στις οποίες συζητήσαμε όλα όσα είχαμε συλλέξει και καταλήξαμε στην δημιουργία ενός ερωτηματολογίου. Οι ερωτήσεις που χρησιμοποιήσαμε αφορούν τα διάφορα θέματα που είχαμε νωρίτερα επιλέξει. Το μοιράσαμε σε 4 διαφορετικές ηλικιακές κατηγορίες και έπειτα καταγράψαμε τα αποτελέσματα σαν στατιστικά στοιχεία.

3.1. Τι είναι οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ;

Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ή "social media", όπως τα πολύ δημοφιλή στη χώρα μας Facebook και Twitter αποτελούν καθημερινή συνήθεια των νέων. Στις ιστοσελίδες αυτές, παιδιά, νέοι, αλλά και μεγαλύτεροι χρήστες μέσα από τα εικονικά τους προφίλ, λειτουργούν διαδραστικά με άλλους χρήστες δημοσιεύουν τις φωτογραφίες και τα βίντεό τους γίνονται μέλη σε ομάδες κοινών ενδιαφερόντων (groups) δημοσιεύουν και ανταλλάσσουν τις καλλιτεχνικές τους δημιουργίες (μουσική, εικαστικά έργα κ.λπ.), επισκέπτονται σελίδες άλλων χρηστών και χρησιμοποιούν πλήθος εφαρμογών (κουίζ, παιχνίδια, κ.λπ.) δημιουργούν οι ίδιοι περιεχόμενο στο Διαδίκτυο και να το μοιράζονται με άλλους χρήστες, χωρίς να έχουν εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις.

3.2. Η ιστορία του facebook

Ο νεαρός από το Dodds Ferry, ένα μικρό χωριό στις όχθες του ποταμού Χάντσον, 30 χλμ. από τη Νέα Υόρκη, όταν ανακοίνωσε με καμάρι στους γονείς του ότι πέτυχε να τον δεχθούν στο Χάρβαρντ, ένιωσε ότι αυτή ήταν η μεγαλύτερη επιτυχία στη ζωή του. Οι γονείς του, οδοντίατροι και οι δύο, πίστευαν ότι ο γιος τους θα ακολουθούσε το δικό τους επάγγελμα. Η έφεση που είχε όμως ο Μαρκ στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές δεν τους άφηνε περιθώρια να επιμείνουν.

Η χαρά του έγινε ακόμα μεγαλύτερη, όταν έγινε δεκτός στο Porcellian Club, το κλαμπ της ελίτ του Χάρβαρντ. Χαρακτηριστικό του πόσο κλειστή λέσχη είναι, τα μέλη της πριν σαρανταρίσουν έχουν ήδη κερδίσει το πρώτο τους εκατομμύριο δολάρια. Αν δεν το έχουν ήδη καταφέρει, τους το κάνει δώρο το Porcellian Club!

Ο Ζούκερμπεργκ μπορεί να έγινε δεκτός στο κλαμπ των κλαμπ, δεν είχε όμως την ίδια επιτυχία και στο κλαμπ των γυναικών! Το βράδυ της 28ης Οκτωβρίου του 2003 γνωρίζει την πρώτη του ερωτική απογοήτευση, όταν μια νεαρή συμφοιτήτριά του όχι μόνο δεν δέχεται να γίνει το κορίτσι του αλλά τον περιφρονεί επιδεικτικά! Την ίδια νύχτα, ύστερα από ώρες μπροστά στον υπολογιστή, καταφέρνει να σπάσει τους κωδικούς ασφαλείας του πανεπιστημίου, αποκτώντας πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία, έγγραφα και όλες τις υπηρεσίες της πανεπιστημιακής κοινότητας. Κατεβάζει όλες τις φωτογραφίες των πρωτοετών και με αυτές φτιάχνει το «Facemash». Η ιστοσελίδα γίνεται αμέσως δημοφιλής στον χώρο των φοιτητών. Αυτό όμως δεν αρέσει καθόλου στους υπευθύνους του πανεπιστημίου και είναι λόγος ικανός για να διώξουν τον Μαρκ Ζούκερμπεργκ από το Χάρβαρντ.

Το θέμα του δημοσιεύεται στην καθημερινή εφημερίδα «Crimson». Οι δίδυμοι Τάιλερ και Κάμερον Γουίνκλβος, επίσης φοιτητές του Χάρβαρντ, τον πλησιάζουν και του

ζητούν να τους φτιάξει ένα site γνωριμιών, το Connect U, για να επικοινωνούν οι φοιτητές μεταξύ τους μέσω Internet. Ο Ζούκερμπεργκ ασχολείται για λίγο με το project. Σύντομα όμως, το εγκαταλείπει και με χορηγό τον Εντουάρντο Σάβερν, τον καλύτερο φίλο του τότε, δημιουργεί ένα παρόμοιο site, το «The Facebook». Μερικούς μήνες αργότερα, το νέο site λέγεται απλώς... Facebook!

Τα αδέρφια Γουίνκλβος πηγαίνουν την υπόθεση στα δικαστήρια υποστηρίζοντας πως τους έκλεψε την ιδέα. Το 2008, έπειτα από πολλές διαπραγματεύσεις, καταλήγουν σε οικονομική διευθέτηση του ζητήματος. Ο ιδρυτής του Facebook, καταβάλλει 65 εκατ. δολάρια στους διδύμους για να παραιτηθούν από κάθε πνευματικό δικαίωμα του Facebook.

3.3. Τα οφέλη του facebook

Το facebook έχει συμβάλει θετικά στην ζωή του ανθρώπου. Τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί ομάδες χρηστών μέσω του facebook με συγκεκριμένους στόχους. Κοινός στόχος όλων όμως είναι η γνωριμία και η επαφή ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα, απόψεις, καθώς και ιδέες. Άνθρωποι από όλο τον κόσμο έρχονται σε επαφή με άλλους χρήστες, μαθαίνουν για την ζωή τους, γίνονται "φίλοι" και μπορούν να αναπτύξουν πραγματικές φιλίες. Επιπλέον, το facebook μπορεί να λειτουργήσει θετικά ακόμα και στην κινητοποίηση και ενεργή συμμετοχή των πολιτών οι οποίοι αρχικά έχουν ενταχθεί σε δικτυακές ομάδες για να υποστηρίξουν τα μέλη-οργανωτές στον κάθε στόχο τους. Το facebook έχει προσφέρει βοήθεια ακόμα και στις αρχές. Μέσω αυτού έχουν εξιχνιαστεί διάφορες υποθέσεις, βρέθηκαν άνθρωποι που κρύβονταν από τις αρχές, καθώς τα στοιχεία κάθε χρήστη είναι εμφανή και προσβάσιμα σε αυτές. Αυτό στοχεύει στην ομαλή λειτουργία του διαδικτύου και την αποφυγή δικτυακής βίας. Συγκεκριμένα στις 26 Αυγούστου εξιχνιάστηκε μια υπόθεση πορνογραφίας ανηλίκων μέσω facebook από την Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος. Χρήστης του facebook είχε έρθει σε επικοινωνία με ανήλικη και την έπεισε να καταγράψει φωτογραφίες της με άσεμνο περιεχόμενο. Σχηματίστηκε δικογραφία σε βάρος τριών ατόμων, δύο αλλοδαπών, ενός 42χρονου Ρουμάνου και ενός 20χρονου Αλβανού καθώς και ενός 32χρονου Έλληνα, οι οποίοι κατηγορήθηκαν για πορνογραφία ανηλίκων μέσω διαδικτύου.

Ένας επιπλέον λόγος που το facebook έχει φανεί χρήσιμο είναι πως γίνονται χρήστες και πολιτικά πρόσωπα για να δημοσιεύσουν και να "πασάρουν" ιδέες και απόψεις στον κόσμο. Χρήστες είναι επίσης καλλιτεχνικά πρόσωπα, τα οποία αναζητούν περισσότερους θαυμαστές όπως και μέσα να αναδείξουν τον τρόπο ζωής τους. Ένα παραπάνω πλεονέκτημα είναι ότι βοηθά τους ανθρώπους που δεν είναι ιδιαίτερα κοινωνικοί. Μπορούν έτσι να αποβάλλουν τον φόβο, την ντροπή, το άγχος και να έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στην γνωριμία τους με άλλους. κυρίως διότι είναι απρόσωπο και η κατάσταση είναι πιο "χαλαρή" αφού δεν υπάρχει άμεση επαφή. Βοηθά στην

κοινωνικοποίηση τους, ανοίγονται ευκολότερα και αναδεικνύουν στοιχεία του χαρακτήρα τους. Ωστόσο, δεν είναι τυχαίο που οι περισσότεροι χρήστες είναι έφηβοι και νέοι, γιατί βρίσκονται στην περίοδο αυτή της ζωής τους που αναζητούν οποιονδήποτε τρόπο επικοινωνίας και προσέγγισης άλλων ανθρώπων. Δημιουργούν τις πρώτες τους φιλίες, τα πρώτα τους φλέρτ.

Τέλος το facebook αποτελεί μέσω διασκέδασης και ψυχαγωγίας καθώς οι χρήστες ανταλλάσσουν απόψεις μεταξύ τους, μαθαίνουν για τις διάφορες κοινωνικές-πολιτιστικές εκδηλώσεις, βλέπουν φωτογραφίες που έχουν δημοσιευτεί. Επίσης διαθέτει παιχνίδια που μπορούν να περνούν ευχάριστα και δημιουργικά τον χρόνο τους άτομα κάθε ηλικίας, δωρεάν. Έχουν τους δικτυακούς τους φίλους, περνούν ώρες διασκεδάζοντας και έτσι γίνονται πιο εύθυμοι και πολλές φορές ξεχνιούνται από το άγχος της καθημερινότητας.

3.4. Κίνδυνοι του facebook

Παραβίαση Ιδιωτικής Ζωής

Σε κάθε βήμα της περιδιάβασής μας στο facebook “προσφέρουμε” προσωπικές πληροφορίες. Αυτές οι πληροφορίες είναι σαν ένας γρίφος που πρέπει να συμπληρωθεί για να αποκαλυφθεί η εικόνα μας. Η περιήγηση μας στο facebook έχει πολλά κοινά με τη ζωή μας στο φυσικό κόσμο. Έτσι τίθενται κάποια πολύ σοβαρά ζητήματα: της προστασίας των προσωπικών μας δεδομένων, της ορθής και ηθικής επικοινωνίας με τη βοήθεια της τεχνολογίας και το γεγονός πως ότι και αν κάνουμε στο facebook αφήνει ίχνη.

Όταν στέλνουμε ηλεκτρονικά μηνύματα σίγουρα δίνουμε πληροφορίες στο άτομο με το οποίο επικοινωνούμε. Εάν δεν είμαστε προσεχτικοί, μπορεί επίσης να δώσουμε πληροφορίες σε ένα μεγάλο αριθμό ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του εργοδότη μας, της κυβέρνησης, του παροχέα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και οποιουδήποτε βρίσκεται στη διαδρομή του μηνύματός μας προς τον παραλήπτη.

Προσεχτικοί πρέπει να είμαστε και όταν συμμετέχουμε σε ομάδες συζητήσεων του facebook όπου είμαστε μέλη και δίνουμε προσωπικές πληροφορίες σε όλα τα μέλη της ομάδας. Δεν απαγορεύεται σε μέλος να πάρει και να διανέμει προσωπικά δεδομένα.

Το facebook επιτρέπει την αποστολή φωτογραφιών και την αποθήκευση προσωπικών σημειώσεων. Προσωπικές πληροφορίες που ανταλλάσσονται μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα του χρήστη με το σχολείο, τον εργοδότη του και όχι μόνο. Τέτοιες ιστοσελίδες δέχονται συχνά και με ευκολία επισκέψεις από παιδόφιλους που ενδιαφέρονται είτε να παραπλανήσουν ανήλικους σε πραγματικές συναντήσεις ή να κλέψουν φωτογραφίες και πληροφορίες που ανταλλάσσονται από άτομα που χρησιμοποιούν αυτά τα δίκτυα.

Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων

Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων στο facebook είναι η πράξη της εξαπάτησης ενός χρήστη κάνοντας τον να δώσει προσωπικές πληροφορίες σε ένα ψεύτικο προφίλ ή σελίδα(π.χ διεύθυνση, αριθμό ταυτότητας, αριθμό διαβατηρίου, αριθμούς τραπεζικών λογαριασμών κ.λπ). Μια τέτοιου είδους δραστηριότητα επιτρέπει σε έναν απατεώνα να κλέψει ή να πλαστογραφήσει

τα στοιχεία του θύματος ή/και να κερδίσει παράνομη πρόσβαση στα δεδομένα του/της.

Αποξένωση από τον Πραγματικό Κόσμο

Η αλόγιστη και πολύωρη χρήση του facebook και γενικότερα του διαδικτύου, δημιουργεί συναισθηματική απόσταση και αλλοιώνει την ποιότητα επικοινωνίας ανάμεσα στους ανθρώπους, κάτι το οποίο πολλές φορές οδηγεί στην αποξένωσή τους από τον πραγματικό κόσμο.

Αρκετοί είναι αυτοί οι οποίοι ξοδεύουν άπειρες ώρες μπροστά στον υπολογιστή παίζοντας παιχνίδια, κάνοντας post ή ακόμα και επικοινωνώντας με φίλους τους. Η πολύωρη ενασχόληση με τα πιο πάνω, οδηγεί πολλές φορές στην απομόνωση εφόσον επιτρέπει στους ανθρώπους να ψυχαγωγούνται ή να επικοινωνούν χωρίς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της προσωπικής επαφής. Αρκετοί είναι αυτοί που αναπτύσσουν Διαδικτυακές σχέσεις χωρίς να εγκαταλείπουν τα σπίτια τους.

Όλα αυτά γίνονται σε βάρος του χρόνου που διαφορετικά μπορούν να έχουν διαθέσιμο για τη συμμετοχή σε άλλες δραστηριότητες με φίλους, γείτονες ή ομάδες ανθρώπων με κοινά ενδιαφέροντα. Ως αποτέλεσμα, κάποιοι άνθρωποι δεν μπορούν να ταυτιστούν με τους άλλους νιώθοντας αποκλεισμένοι στην εντός του διαδικτύου κοινωνική τους ζωή.

Αποπλάνηση

Αποπλάνηση συμβαίνει όταν άγνωστοι κακόβουλα εκμεταλλεύονται το στοιχείο της ανωνυμίας στο Διαδίκτυο για να προσεγγίσουν ανήλικα παιδιά με στόχο τη σεξουαλική παρενόχληση. Στο Διαδίκτυο ποτέ δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι ποιος είναι ο συνομιλητής μας στις ηλεκτρονικές μας επικοινωνίες, ακόμα και αν βλέπουμε τη φωτογραφία του ή αν χρησιμοποιούμε κάμερα. Έτσι, πολλοί επιτήδειοι εκμεταλλεύονται το γεγονός αυτό, δίνουν ψεύτικα στοιχεία (κυρίως για την ηλικία τους) και ξεκινούν συζητήσεις με τα πιθανά θύματά τους με στόχο να αναπτύξουν φιλική με αυτά σχέση και να αποσπάσουν όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες (π.χ. τόπο διαμονής, τα ενδιαφέροντα τους, τα χόμπι τους, τις σεξουαλικές τους εμπειρίες κ.λ.π.). Υπάρχουν συχνά καταγγελίες παιδιών ότι, κατά τη διάρκεια τέτοιου είδους συνομιλίας, έχουν δεχτεί προτροπές από αγνώστους για συνάντηση σε πραγματικό χώρο. Σε χώρες του εξωτερικού έχουν παρουσιασθεί έως τώρα δεκάδες περιπτώσεις παιδιών που εξαφανίστηκαν, έπεσαν θύματα παιδοφίλων ή κυκλωμάτων παιδικής πορνογραφίας, ή παρασύρθηκαν από κακόβουλους αγνώστους, τους οποίους «συνάντησαν» σε δωμάτια επικοινωνίας (Craven, et al, 2006).

Εθισμός

Εθισμός στο facebook μπορεί να προκύψει με την πολύωρη ενασχόληση ατόμων σε δραστηριότητες όπως είναι τα παιχνίδια, δωμάτια συζητήσεων, ηλεκτρονικός τζόγος και άλλα. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Μονάδας Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.) στην Ελλάδα, το φαινόμενο είναι συχνότερο σε αγόρια, σε δυσλειτουργικές οικογένειες και σε παιδιά με καταθλιπτικά συναισθήματα ή σύνδρομο συγκινητικότητας.

Ένα άτομο είναι εθισμένο όταν χαρακτηρίζεται από τουλάχιστο τρία από τα πιο κάτω:

- Χρήση του facebook για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από το προτιθέμενο
- Κατανάλωση υπερβολικού χρόνου ή/και χρήματος σε δραστηριότητες σχετικές με το facebook.
- Συμπτώματα Συνδρόμου Απόσυρσης, όπως για παράδειγμα άγχος, έμμομη σκέψη για το

facebook.

- Χρήση facebook προκειμένου να αποφευχθούν συμπτώματα απόσυρσης
- Μείωση λειτουργικότητας του ατόμου. Συνήθως παραμελούν την προσωπική τους υγεία, γευματίζουν ανθυγιεινά, σταματούν τα αγαπημένα τους ενδιαφέροντα, εγκαταλείπουν το σχολείο, συγκρούονται έντονα στο σπίτι με τους γονείς τους, έχουν μεγάλη ένταση και θυμό που οδηγεί ακόμα και στη βία
- Συνέχιση χρήσης του facebook παρά τη γνώση της παραπάνω δυσλειτουργίας

Εκφοβισμός

Εκφοβισμός είναι δυνατό να συμβεί μέσω του facebook και περιλαμβάνει εσκεμμένη, επαναλαμβανόμενη και εχθρική συμπεριφορά απέναντι σε άτομο ή ομάδα ατόμων με σκοπό την πρόκληση συναισθηματικής και ψυχολογικής βλάβης.

Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός συνήθως έχει τη μορφή ενός εκφοβιστικού, ρατσιστικού, προσβλητικού ή πρόστυχου ηλεκτρονικού μηνύματος, φωτογραφίας ή βίντεο. Κάποιες φορές ο εκφοβισμός μπορεί να οδηγήσει στο να περιθωριοποιηθούν και να αποκλειστούν άτομο ή άτομα από άλλους.

Ο Διαδικτυακός Εκφοβισμός διαφέρει από τα άλλα είδη εκφοβισμού αφού επεμβαίνει στον προσωπικό χώρο του παραλήπτη. Ο εκφοβισμός αυτός είναι δύσκολο να περιοριστεί, αφού δεν υπάρχει περιορισμός ούτε των μηνυμάτων που διανέμονται ηλεκτρονικά, ούτε του αριθμού των παραληπτών που μπορούν να γίνουν δέκτες αυτών των μηνυμάτων. Η σύγχρονη έρευνα έχει δείξει ότι το σχολείο, όταν υπάρχει πληροφόρηση και ενημέρωση του προσωπικού, μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα.

Παραπληροφόρηση

Παραπληροφόρηση στο facebook είναι δυνατό να συμβεί με την παρουσίαση διάφορων ψευδών ή αναληθών ή τροποποιημένων πληροφοριών σε ιστοσελίδες, με πιθανό σκοπό την παραπλάνησή μας. Παραπληροφόρηση συμβαίνει και όταν οι πληροφορίες είναι ελλιπείς με αποτέλεσμα να οδηγήσουν σε λανθασμένα συμπεράσματα.

3.5. Ασφάλεια στο facebook

Πριν πατήσετε, σκεφτείτε

Πολλοί σύνδεσμοι που συναντάμε, δεν είναι αυτό που φαίνονται με την πρώτη ματιά καθώς ενδέχεται να κρύβουν απάτες, ψεύτικες ειδήσεις ή ακατάλληλο περιεχόμενο. Πολλές φορές η είδηση κρύβει κάτι το εντυπωσιακό, το περίεργο, το γυμνό και πας προτρέπει να πατήσουμε. **Προσοχή!** Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούμε τις μηχανές αναζήτησης, (π.χ. της Google) για να ελέγξουμε την ακεραιότητα του συνδέσμου πριν το πατήσουμε. Μην πατάτε ποτέ ύποπτους συνδέσμους, ακόμη και αν προέρχονται από κάποιον φίλο σας ή κάποια εταιρεία που γνωρίζετε. Αυτό ισχύει τόσο για τους συνδέσμους που σας στέλνουν στο Facebook (π.χ. σε μια συνομιλία ή δημοσίευση) όσο και για τους συνδέσμους που λαμβάνετε μέσω email. Αν κάποιος από τους φίλους σας πατήσει ένα σύνδεσμο σπαμ, μπορεί να σας στείλει κατά λάθος σπαμ ή να σας προσθέσει με ετικέτα σε μια δημοσίευση σπαμ. Επίσης δεν πρέπει να κατεβάζετε περιεχόμενο (π.χ. αρχεία .exe) για το οποίο δεν είστε απόλυτα σίγουροι.

Δεν αποκαλύπτουμε ποτέ τα προσωπικά μας στοιχεία

Παρά τις ρυθμίσεις ελέγχου απορρήτου, ο έλεγχος για τις δημοσιεύσεις δεν μας ανήκει. Ακόμα και αν σβήσουμε αμέσως κάποια δημοσίευση, μπορεί κάποιος να τη δει και να την υποθηκεύσει. Το ίδιο συμβαίνει με τις φωτογραφίες. Το facebook αλλάζει συνεχώς τους κανόνες και τις ρυθμίσεις με αποτέλεσμα οι φωτογραφίες που σήμερα δεν φαίνονται, αύριο να είναι ορατές σε όλους. Πρέπει να προσέχουμε τις φωτογραφίες και πληροφορίες που δημοσιεύουμε.

Δεν κάνουμε τους φίλους μας αγνώστους

Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στα αιτήματα φιλίας. Όταν δεχτούμε κάποιον που δεν γνωρίζουμε θέτουμε σε κίνδυνο τα προσωπικά μας στοιχεία.

Δεν ανεβάζουμε links που δεν έχουμε ελέγξει

Το χειρότερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να μεταδώσουμε πληροφορίες και συνδέσμους χωρίς να τους ελέγξουμε. Έτσι διαδίδουμε ψευδείς ειδήσεις και κακόβουλο περιεχόμενο. Δεν ξεχνάμε ότι μια δημοσίευση μας εκπροσωπεί κι αν αποδειχθεί απάτη έχουμε ευθύνη, Ελέγχουμε τα post μας σε αξιόπιστες ειδησεογραφικές ιστοσελίδες πριν τα αναρτήσουμε στα social media.

3.6. Σύγκριση Facebook-Twitter

Status ή tweet; Hashtag ή τιτίβισμα; Facebook ή Twitter;

Η σύγκριση ανάμεσα στα δύο μεγαλύτερα social networks μπορεί εκ πρώτης όψεως να φαίνεται άνιση, μιας και το δημιούργημα του Zuckerberg έχει περισσότερους χρήστες σε παγκόσμια κλίμακα, όμως το Twitter σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες «μεγαλώνει» κατά έντεκα χρήστες το δευτερόλεπτο και αυτό σίγουρα θα πρέπει να το λάβουμε υπόψη στη σύγκριση των δύο δικτύων.

Οι αριθμοί (δεν) λένε πάντα την αλήθεια

Για την ακρίβεια, η αγαπημένη microblogging υπηρεσία πολλών ξεπέρασε το milestone των 500 εκατομμυρίων χρηστών και συνεχίζει ακάθεκτη, την ίδια στιγμή που αρκετοί χρήστες του Facebook αρχίζουν να το εγκαταλείπουν κατά... εκατομμύρια. Οι μεγαλύτερες «απώλειες» καταγράφονται στην Αμερική (περίπου 6 εκατομμύρια), στον Καναδά αλλά και σε χώρες της Ευρώπης κυρίως στην Βρετανία, στην Ρωσία και στην Νορβηγία.

Όσον αφορά πάντως τους ενεργούς καθημερινά χρήστες του Facebook, αυτοί **ανέρχονται στα 522 εκατομμύρια**, ενώ αναμένεται να ξεπεράσουν το ένα δισεκατομμύριο μέχρι το τέλος του 2012. Το **Twitter από την άλλη πλευρά αριθμεί 170 εκατομμύρια ενεργούς καθημερινά χρήστες**. Μεγάλη διαφορά; Σίγουρα. Όμως η microblogging υπηρεσία κερδίζει αργά αλλά σταθερά έδαφος, στον άτυπο αγώνα δρόμου με το Facebook.

Ο λαγός και η χελώνα

Ο αγώνας δρόμου ανάμεσα στα δύο δίκτυα, χαρακτηρίζεται από πολλούς σαν την αναμέτρηση ανάμεσα στον λαγό και την χελώνα. Στον κόσμο των social networks, το Facebook μοιάζει με τον γρήγορο και πονηρό λαγό, ενώ το Twitter με την «χαλαρή» και προσεκτική χελώνα. **Αυτός ο αγώνας, δεν θα κριθεί από το ποιος θα είναι γρηγορότερος, αλλά από το ποιος θα έχει μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και θα κερδίσει την εμπιστοσύνη των χρηστών.**

Το Facebook εκτοξεύθηκε σε δημοσιότητα, επειδή «μοιράστηκε» με τρίτες εταιρείες τεράστιες ποσότητες δεδομένων για τους χρήστες του, ακόμα και αν συχνά το έκανε με τρόπους οι οποίοι σχολιάστηκαν αρνητικά από τους υπέρμαχους της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο Internet. Επανειλημμένα, το Facebook ξεπέρασε κάθε όριο στο συγκεκριμένο θέμα, κάνοντας δημόσια όσα δεδομένα ήταν μέχρι πρότινος είχαν δηλωθεί ως προσωπικά από τους χρήστες. Τους έσπρωξε δηλαδή, στο να μοιραστούν ακόμα περισσότερα πράγματα, αρκετές φορές καταπατώντας τους αρχικούς όρους χρήσης της ιστοσελίδας.

Το αποτέλεσμα; **Σύμφωνα με έρευνα του CNBC, το 59% των χρηστών του Facebook έχουν λίγη ή καθόλου εμπιστοσύνη στην ιστοσελίδα όσον αφορά την φύλαξη των προσωπικών τους δεδομένων.** Το Twitter από την άλλη πλευρά, είχε άλλη προσέγγιση. Η

εταιρεία δεν έκανε ποτέ δημόσιες τις προσωπικές πληροφορίες των χρηστών της όταν εισήγαγε νέα χαρακτηριστικά στο δίκτυο. Σε αντίθεση με το Facebook, το Twitter δεν άλλαζε κάθε τρεις και λίγο τις ρυθμίσεις απορρήτου και κάπως έτσι κέρδισε την εμπιστοσύνη των χρηστών του.

Άκρως απόρρητο

Η διαφορά στην προσέγγιση των δύο εταιρειών στον τομέα του απορρήτου, είναι εμφανής και στην παρουσίαση των υπηρεσιών τους. **Για παράδειγμα, την περασμένη εβδομάδα το Twitter παρουσίασε μια υπηρεσία η οποία βελτιώνει τις προτάσεις για το ποιους χρήστες αξίζει να ακολουθήσουμε (suggested users).** Για να δουλέψει αυτή η νέα υπηρεσία, το Twitter έπρεπε να κάνει κάποιου είδους «υποκλοπές» όσον αφορά τα ενδιαφέροντα των χρηστών, την τοποθεσία και το επάγγελμά τους. Αντέδρασε κανείς; Κανένας απολύτως, αφού οι χρήστες είχαν να επιλέξουν για το αν θέλουν να χρησιμοποιήσουν την νέα αυτή υπηρεσία.

4.Συμπεράσματα

4.1. Συμπέρασμα ερωτηματολογίου

Έπειτα από την έρευνα που διεξάχθηκε σε 100 διαφορετικούς ανθρώπους, σαν ομάδα καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το facebook μας εκθέτει σε περισσότερους κινδύνους από όσους γνωρίζουμε. Κινδυνεύουμε να πέσουμε θύματα κλοπής , απαγωγής , εκβιασμού και παραβίασης του λογαριασμού μας. Βέβαια μας προσφέρει πολλές δυνατότητες όπως επικοινωνία και ενημέρωση. Όμως κρίνοντας από το ερωτηματολόγιο και κυρίως την έρευνα μας , τα μειονεκτήματα υπερτερούν των πλεονεκτημάτων, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα πως δεν πρέπει να έχουμε λογαριασμό στο facebook , αλλά ίσως να χρειάζεται να γνωρίζουμε πρώτα τους κινδύνους πριν αξιοποιήσουμε τα όσα μας προσφέρει.

4.2. Γενικό συμπέρασμα

Μετά από όλα όσα αναζητήσαμε και καταγράψαμε συζητήσαμε στην ομάδα τις απόψεις μας. Παρόλο που διαφωνήσαμε τελικά καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι θα κάναμε στο facebook **DISLIKE**. Πιστεύουμε ότι οι κίνδυνοι που παραμονεύουν στα κέντρα κοινωνικής δικτύωσης και συγκεκριμένα στο αντικείμενο εργασίας μας, facebook, είναι πολλοί περισσότεροι από τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει σε κάποιον. Καθώς όμως και όλα τα μέλη της ομάδας έχουμε λογαριασμό σε αυτό, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι είναι ένα χρήσιμο εργαλείο αλλά πάντα πρέπει να κάνουμε σωστή χρήση, για να είμαστε ασφαλείς. Οι συμβουλές μας είναι :

1. Όλοι οι χρήστες να χρησιμοποιούν ισχυρούς κωδικούς για να αποτρέψουν τυχόν προσπάθειες άλλων να αποκτήσουν πρόσβαση στο λογαριασμό τους.
2. Προσοχή με το ποσό των προσωπικών πληροφοριών το οποίο εκθέτουμε για να αποφύγουμε να πέσουμε θύματα υποκλοπής.
3. Για μια ασφαλέστερη χρήση καλό θα ήταν οι χρήστες να ρυθμίσουν τον λογαριασμό τους έτσι ώστε τα προσωπικά τους στοιχεία και οι φωτογραφίες τους να είναι διαθέσιμες μόνο στους "φίλους" τους.
4. Πριν δεχτούμε ένα άγνωστο αίτημα φιλίας πάντα να έχουμε στον νου μας πως δεν μπορούμε να ξέρουμε ποιος στα αλήθεια είναι ο κάτοχος του προφίλ και καλό θα ήταν να αποφεύγουμε να δεχόμαστε αυτά τα αιτήματα.
5. Να διαβάσουμε τους όρους και τις προϋποθέσεις καθώς και τα μέτρα ασφάλειας που πρέπει να ακολουθήσουμε ως χρήστες του facebook.

5.Βιβλιογραφία-Δικτυογραφία

<http://tpelab2011->

15.wikispaces.com/5.+%CE%A0%CE%BB%CE%B5%CE%BF%CE%BD%CE%B5%CE%BA%CF%84%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1+%CF%84%CE%BF%CF%85+Facebook

<http://el.wikipedia.org/wiki/Facebook>

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63877356> οφέλη

<http://wwwsocial.wikispaces.com/%CE%9F%CE%B9+%CE%9A%CE%AF%CE%BD%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%BF%CE%B9+%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82+%CE%94%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%8D%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82> κίνδυνοι

<https://www.facebook.com/help/www/213481848684090> ασφάλεια

<http://www.in2life.gr/features/notes/article/244030/facebook-vs-twitter-o-polemos-ton-social-kosmon.html>

<http://socialstamp.blogspot.gr/2013/03/facebook-twitter-linkedin-pinterest.html> εικόνες

6.Παραρτήματα

Παρακάτω έχει προσκολληθεί το ερωτηματολόγιο το οποίο κατασκευάσαμε και χρησιμοποιήσαμε για την έρευνά μας, καθώς και μερικά γραφήματα Excel όπου αναπαριστούν κάποια ποσοστά που συγκεντρώθηκαν καθώς και μερικές παρατηρήσεις.

6.1. Ερωτηματολόγιο

1.Φύλο

Αντρας Γυναίκα

2.Ηλικία

10-15 16-21 22-27 28-34 35+

3.Επαγγελματική κατάσταση

Μαθητής-Φοιτητής Εργαζόμενος Άνεργος

4.Τόπος διαμονής

Αστικό κέντρο Επαρχία Νησί

5. Έχετε λογαριασμό στο facebook;

Ναι Όχι

6. Το χρησιμοποιείτε καθημερινά;

Ναι Όχι

7. Αν ναι πόσες ώρες;

1-3 4-7 7-10 10+

8. Χρησιμοποιείτε την εφαρμογή από το κινητό σας τηλέφωνο;

Ναι Μερικές φορές Όχι

9. Προβάλλετε τα προσωπικά σας στοιχεία στο facebook;

Πάντα Μερικές φορές Ποτέ

10. Αν ναι ποια από τα παρακάτω προβάλλετε; (παραπάνω από μία απαντήσεις)

Όνομα
Ηλικία
Φύλο
Κινητό τηλέφωνο
Σταθερό τηλέφωνο
Διεύθυνση
Περιοχή διαμονής
Κατάσταση σχέσης
Σχολείο/Εργασία
Ενδιαφέροντα
Θρησκεία
Άλλο(.....)
Δεν προβάλλω τα προσωπικά μου στοιχεία

11. Σας έχουν υποκλέψει ποτέ προσωπικά στοιχεία από το facebook;

Ναι Όχι Δεν ξέρω

12. Αν ναι πως το αντιμετωπίσατε;

Επικοινωνήσα με τον δράστη
Ζήτησα την βοήθεια επαγγελματία
Δεν έκανα τίποτα

13. Δέχετε αιτήματα φιλίας από αγνώστους;

Πάντα Μερικές φορές Ποτέ

14. Αν ναι ποια κριτήρια παίρνετε υπ' όψιν σας πριν τα δεχθείτε; (παραπάνω από μία απαντήσεις)

Αν είναι γνωστό το όνομα του χρήστη
Φωτογραφία του/της
Οι φίλοι του/της
Οι ομάδες στις οποίες ανήκει
Η ηλικία του
Το φύλο του
Τα κοινά ενδιαφέροντα
Το ζώδιό του
Συστάσεις από άλλους φίλους
Η χώρα καταγωγής
Δεν δέχομαι αιτήματα από αγνώστους

15. Πόσοι από τους φίλους σας είναι άγνωστοι;

Όλοι 50/50 Κανένα

16. Για ποιο λόγο χρησιμοποιείτε το facebook; (παραπάνω από μία απαντήσεις)

Για να επικοινωνώ με τους φίλους μου
Για να παίζω παιχνίδια
Για να ανεβάζω φωτογραφίες
Για να κάνω καινούριες γνωριμίες
Για να ενημερώνομαι για συγκεκριμένες δραστηριότητες
Για να βρίσκω/προβάλλω σελίδες επαγγελματιών

17. Με ποιούς συνομιλείτε;

- Δεν μιλάω σε κανένα.
- Μιλάω μόνο σε άτομα που ξέρω.
- Μιλάω μόνο στην περίπτωση που μου μιλήσει ο άλλος
- Μιλάω σε όλους.

18. Έχετε δεχθεί ποτέ κάποιο απειλητικό μήνυμα στον λογαριασμό σας;

Ναι Όχι

19. Έχετε συναντηθεί ποτέ με κάποιον που έχετε γνωρίσει από το facebook;

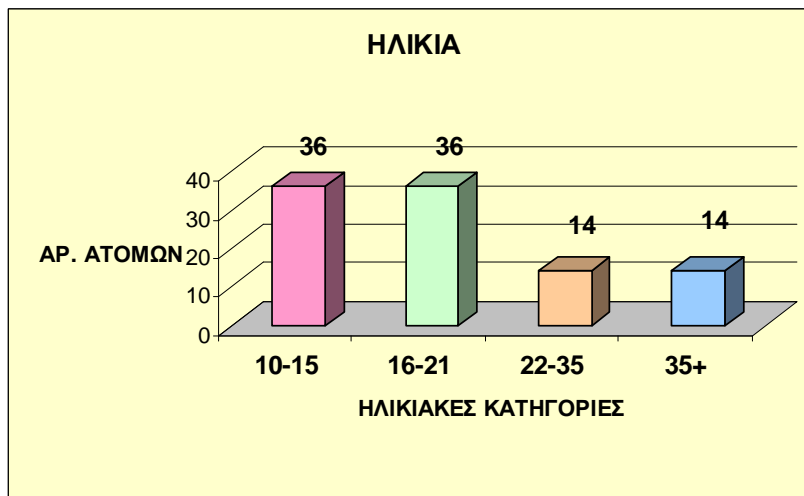
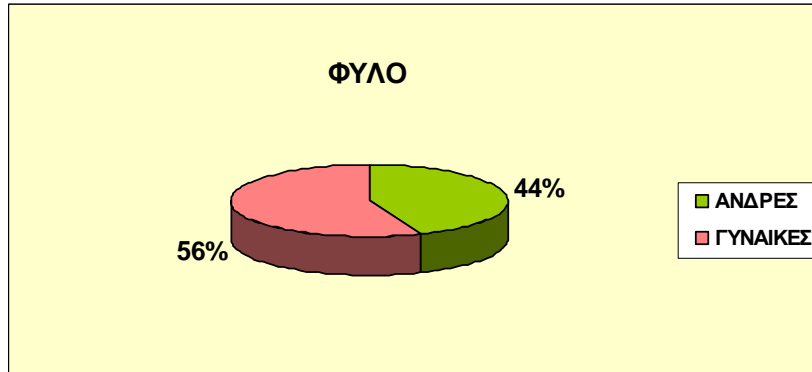
Ναι Όχι Όχι αλλά θα ήθελα

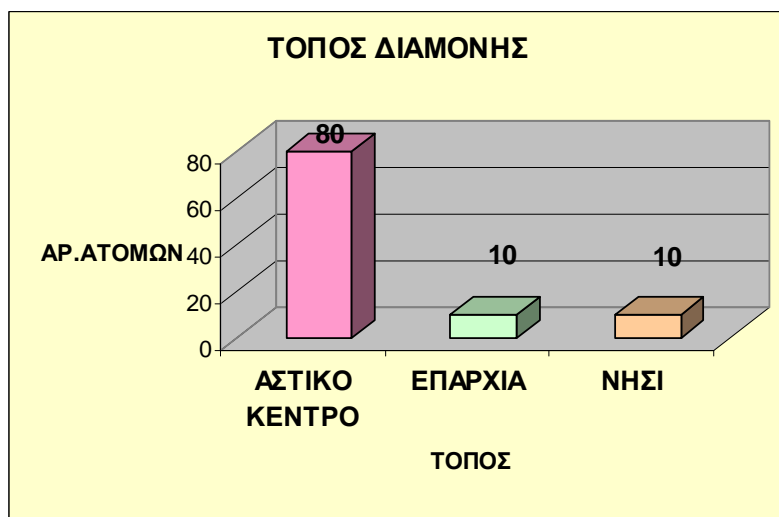
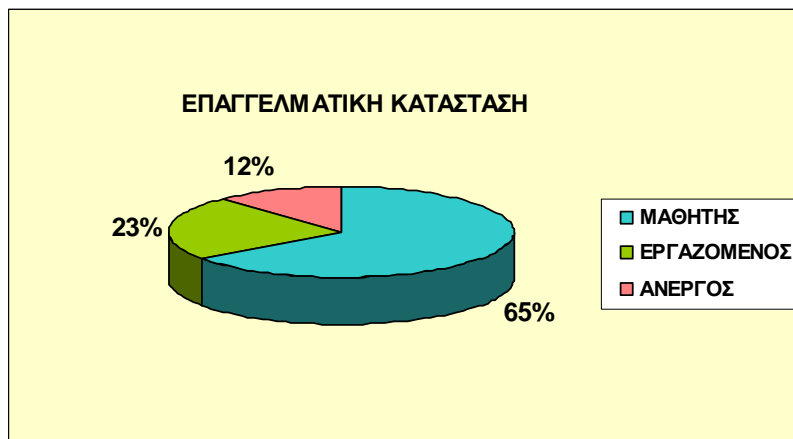

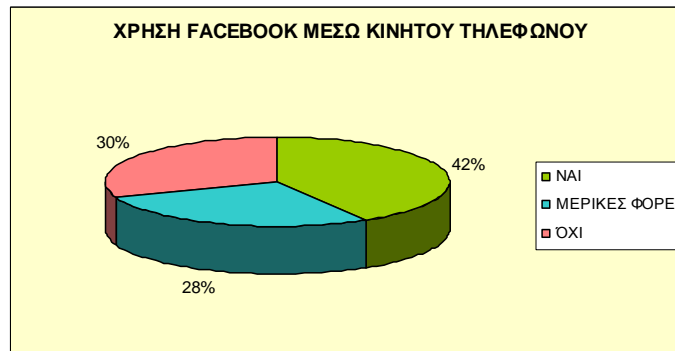
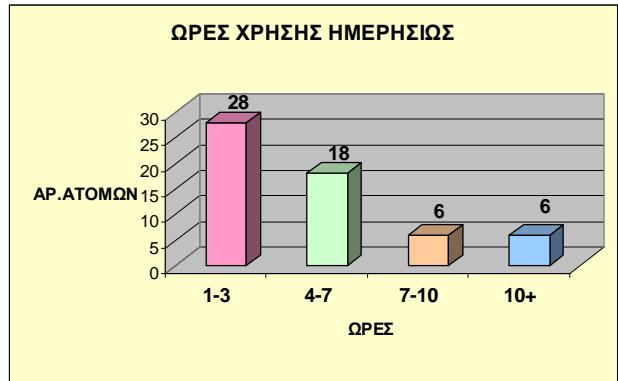
20.Θα χρησιμοποιούσατε την εφαρμογή αν δεν ήταν δωρεάν;

Ναι Όχι

6.2. Γραφήματα

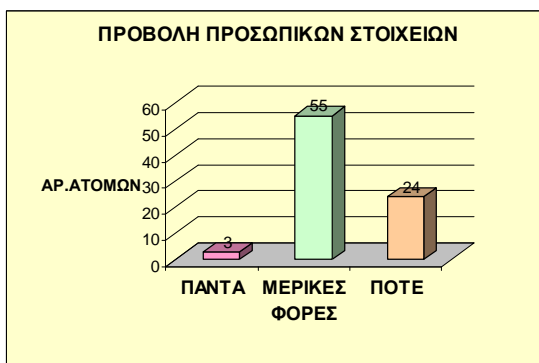

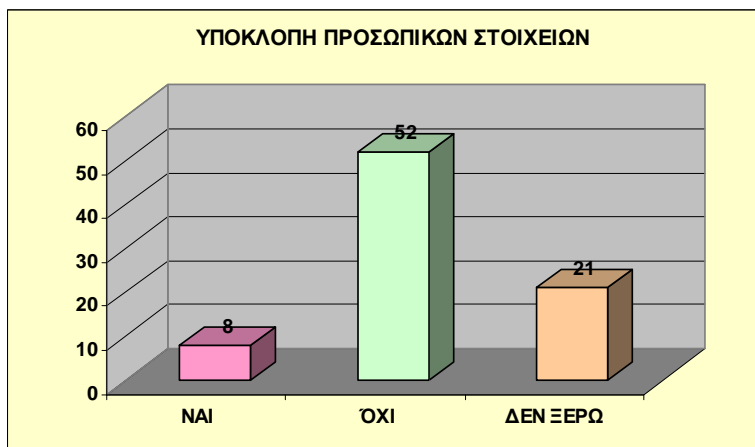

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες δήλωσαν πως χρησιμοποιούν καθημερινά το facebook πράγμα που είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό καθώς δείχνει πως ο εθισμός και η εμμονή των ανθρώπων με το συγκεκριμένο site υπάρχει σε μεγάλο βαθμό. Παρ' όλο που οι περισσότεροι δήλωσαν πως δεν το χρησιμοποιούν για πάνω από 3 ώρες, δεν ήταν λίγο και το ποσοστό που δήλωσε ότι το χρησιμοποιεί έως και 7 ώρες.

Αυτό σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι περισσότεροι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν το facebook και μέσω κινητού δείχνει το πόσο μεγάλη εξάρτηση και πόσο μεγάλο μέρος της ζωής κάποιων ατόμων αποτελεί το facebook.

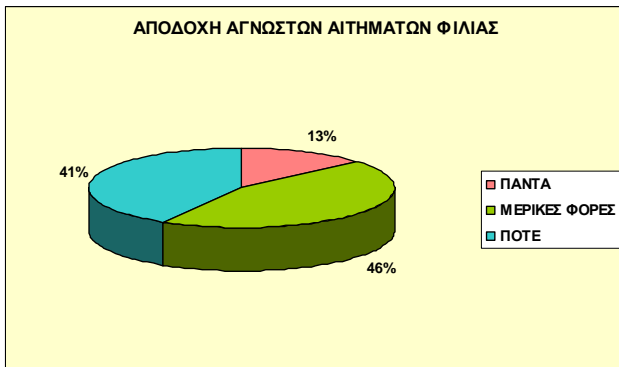

Από τα παραπάνω γραφήματα βλέπουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων προβάλλει κάποια από τα προσωπικά του στοιχεία και κυρίως όνομα , ηλικία , φύλο , περιοχή διαμονής και σχολείο ή εργασία. Κρίνοντας από αυτό μπορούμε να πούμε πως οι περισσότεροι χρήστες του facebook θέτουν τον εαυτό τους σε άμεσο κίνδυνο καθώς οποιοσδήποτε “φίλος” τους έχει πρόσβαση σε δεδομένα που εύκολα μπορεί να χρησιμοποιήσει για να παραβιάσει το σπίτι ενός ατόμου ή ακόμη και να το απαγάγει. Συμπέρασμα , η άγνοια των χρηστών περί των κινδύνων που διατρέχουν τους θέτει σε ευάλωτη θέση την οποία δεν γνωρίζουν.

Παρά το γεγονός ότι η υποκλοπή προσωπικών στοιχείων και τα απειλητικά μηνύματα είναι ένα όχι και

τόσο σπάνιο φαινόμενο παγκοσμίως , είναι θετικό που στα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου μας φαίνεται πως κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει σε τόσο μεγάλο βαθμό , τουλάχιστον στην χώρα μας. Παρ’ όλα αυτά δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι όντως υπάρχουν κάποια άτομα που έπεσαν θύματα αυτού του φαινομένου. Υποκλοπή προσωπικών στοιχείων θεωρείται όταν κάποιος χρήστης παραπλανείται από έναν hacker και του δίνει προσωπικές πληροφορίες τις οποίες ο θύτης συνήθως χρησιμοποιεί για να κερδίσει παράνομη πρόσβαση στα προσωπικά στοιχεία του θύματος ή ακόμη και στον προσωπικό λογαριασμό του. Τα απειλητικά μηνύματα από την άλλη , ένα επρόκειτο για εκβιασμό ή για εκφοβισμό μπορούν να θεωρηθούν ως μια μορφή διαδουκτιακού bullying.

Στα γραφήματα αυτά βλέπουμε πως οι περισσότεροι συμμετέχοντες δέχονται μερικά από τα αιτήματα φιλίας αγνώστων με κύρια κριτήρια το όνομα , την φωτογραφία προφίλ και τους φίλους .

Όταν ένας χρήστης αποδέχεται ένα αίτημα δίχως να γνωρίζει το άτομο που το έστειλε , αμέσως τα προσωπικά του στοιχεία και όλες οι φωτογραφίες του είναι διαθέσιμα σε αυτό το άτομο πράγμα που σημαίνει ότι ο χρήστης πιθανώς έχει θέσει το εαυτό σε κίνδυνο καθώς δεν μπορεί να γνωρίζει σε ποιον ανήκει το προφίλ αυτό αλλά ούτε και τις προθέσεις του κάτοχού του.

Όπως παρατηρούμε από το συγκεκριμένο γράφημα ο κύριος λόγος για τον οποίο χρησιμοποιείται το facebook είναι η επικοινωνία καθώς μας προσφέρει την δυνατότητα να ανταλλάξουμε μηνύματα με φίλους και συγγενείς , χωρίς να έχει σημασία εάν βρίσκονται μερικά τετράγωνα πιο κάτω ή στην άλλη άκρη του

κόσμου. Επίσης μας δίνει την δυνατότητα να κάνουμε βιντεοκλήση κι έτσι άτομα τα οποία μένουν πολύ μακριά μεταξύ τους συναντιούνται έμμεσα μέσω της οθόνης.

